

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва і дизайну**

**ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ТЕХНІК ПРИ
СТВОРЕННІ ТВОРЧОЇ КОМПОЗИЦІЇ /
FEATURES OF THE COMBINATION OF ART TECHNIQUES
WHILE CREATING AN ARTCOMPOSITION**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти “бакалавр”

Виконала: студентка 16-421 групи
Спеціальності 023 Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
Освітньо-професійної (наукової)
програми Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Гасанова Нубар Ібрагім гизи

Керівник доцент Ракович В.В.
Рецензент доцент Думасенко С.А.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти поєднання образотворчих технік при виконанні творчої композиції	
1.1. Техніки образотворчого мистецтва.....	5
1.2. Особливості поєднання образотворчих технік.....	10
РОЗДІЛ 2. Специфіка створення творчої композиції з поєднанням образотворчих технік	
2.1. Поняття ідеї та концепції твору живопису	15
2.2. Етапи роботи над творчою композицією	17
ВИСНОВКИ	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сьогодні актуальною залишається проблема подальшого розвитку та відкриття нових прийомів, технік та засобів образотворчого мистецтва на тлі багатовікового образотворчого досвіду. Більшість технік та жанрів, сюжетів та образів не є новими, проте є лише переінакшеним від неодноразово використовованого минулими поколіннями. І дійсно, створити дещо суттєво новаторське у час, коли вже було винайдено майже все – неможливо. Проте формування нового – це вдосконалення старого, яскравим прикладом цього є змішані техніки, що широко застосовуються у сучасному мистецтві.

Поєднання класичних технік, що сторіччями існували окремо, незвичайні ефекти, що стають результатом подібного поєднання – це яскравий приклад того, як старе та відоме набуває новітніх, незвичних форм. Сучасне мистецтво, техніки та прийоми – це вміння застосувати надбання минулого таким чином, щоб воно слугувало майбутньому, спонукаючи до нових звершень та відкриттів.

Для виконання творчої композиції вибір припав саме на поєднання образотворчих технік, тому що такий синтез прийомів найкраще допоможе розкрити ідею, яка закладена в роботі.

Отже, вищевикладене зумовило вибір теми кваліфікаційної роботи: **“Особливості поєднання образотворчих технік при створенні творчої композиції”**.

Мета дослідження – створення творчої композиції, поєднуючи образотворчі техніки.

Поставлена мета **кваліфікаційної** роботи передбачає вирішення таких завдань:

1. Висвітлити основні техніки образотворчого мистецтва;
2. Проаналізувати наукову літературу з проблематики дослідження;
3. Розглянути види та прийоми поєднання образотворчих технік та їх виразні можливості;
4. Розкрити поняття ідеї та концепції твору живопису;
5. Висвітлити послідовність виконання творчої композиції в змішаних техніках.

Об'єкт дослідження – процес виконання твору образотворчого мистецтва.

Предметом вивчення – поєднання технік образотворчого мистецтва при створенні творчої композиції.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Методи дослідження. У кваліфікаційній роботі використовувалися такі методи дослідження, як теоретико-аналітичний, а саме аналіз та узагальнення інформації, літератури з теми дослідження.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОСДНАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ТЕХНІК ПРИ ВИКОНАННІ ТВОРЧОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Техніки образотворчого мистецтва

В образотворчому мистецтві існує багато технік. Кожна з них унікальна та має свої особливості. Їх умовно можна розділити за технікою виконання і за матеріалами, на живописні та графічні техніки. Так як технік велике розмаїття, ми розглянемо найпоширеніші та найбільш використовувані техніки.

До найвідоміших технік живопису відносять олію, темпера й акрил. Олія – найпопулярніша техніка живопису. Техніка займає особливе місце як в класичному, так і в сучасному мистецтві. Олійний живопис дає безліч можливостей зобразити й передати настрій навколишнього світу. Рельєфність або легкість, насичені або прозорі мазки, крізь які просвічується полотно, безліч варіантів міксування кольорів – це великий потенціал техніки, який дозволяє художнику передати атмосферу, настрій, тривимірність простору, спектр відтінків навколишнього світу.

Особливістю олійного живопису є написання картини в кілька шарів, кожному з них треба дати повністю висохнути. Цей процес може зайняти кілька днів, в залежності від того, скільки матеріалу було використано. На сьогодні набирає популярність пастозне використання фарб. Завдяки цьому створюються неймовірні абстрактні та об'ємні твори. Пастозність може використовуватися під час написання етюдів. Саме об'ємні мазки допомагають закарбувати ту живість й миттєвість.

Крім олійних фарб, досить поширеною технікою живопису є темпера. Їх виготовляють з емульсій, які потім розводять водою. Темпера мають властивість швидко висихати, іноді це дуже важливо для подальшої обробки або транспортування; можливість застосовувати різні види письма – від соковитих пастозних мазків до тонких шарів лесування; прописка одного і того є місця кілька разів не чекаючи повного висихання нижнього шару. Після висихання темпера утворюють твердий, нерозчинний у воді шар і міцно пристає до поверхні. Ці фарби краще за інших переносять зміни температури, режиму вологості і знаходження під яскравим світлом.

Акрил відносно новий матеріал в художньому світі. Це швидковисихаючі фарби, які можуть наноситися на будь-яку поверхню і використовуватися в різному варіанті – зробити щільної консистенції або розвести великою кількістю води для напівпрозорої. Але властивість швидко сохнути так само є і мінусом, тому що не встигаєш розвести фарби, як на палітрі вони сухі.

Другу полицю посідають графічні техніки образотворчого мистецтва. В свою чергу їх теж можна розділити за матеріалами, якими користуються та за технікою виконання.

Графічні матеріали розділяють на «сухі» і «мокрі». Основні «сухі» графічні техніки з використанням таких матеріалів як: графіт, вугілля, соус, крейда, сангіна, пастель, олівці, маркери. «Мокрі» графічні техніки-це прийом, в якому використовуються матеріали, які розводяться водою, а саме: туш, сепія, горішкові чорнила.

До класичних технік графіки відносять естамп, до складу якого входять високий, глибокий та плоский друк та малюнок.

"Високий друк – це тип друку, при якій друкують елементи на друкованій формі розташовані вище пробілів. Друкарська фарба наноситься рівним шаром на виступаючі ділянки друкованої форми, а

потім під тиском переноситься на папір." До техніки високого друку належать ліногравюра та ксилографія. Ліногравюра – спосіб гравіювання на лінолеумі, а ксилографія — це гравюра на дереві [8].

"Глибокий друк – це тип друку, при якій друкують елементи на друкованій формі розташовані нижче пробілів. Фарба з пробільних елементів знімається спеціальним ножем" [8]. До глибокого друку належать метцо-тинто, суха голка без застосування кислот; акватинта із застосуванням кислот. Метцо-тинто – різновид техніки офорта. Основною відмінністю від інших манер офорта є вигладжування світлих місць на дошці. Суха голка – різновид офорта, який не використовує травлення, заснована на прошкрябуванні вістрям твердої голки штрихів на поверхні металевої дошки. Акватинта – різновид офорта, заснований на протравлюванні кислотою металевої дошки крізь прилипшої до неї асфальтову або каніфольну пил.

"Плоский друк – це тип друку, при якій друкують елементи на форми розташовані практично в одній площині, із застосуванням кислот." До плоского друку відносять літографію, Літографія – це друкування з плоскої поверхні каменя, на котрій зроблено малюнок [8].

Такі відомі техніки як акварель, пастель та гуаш посідають проміжне місце, тому що відносять до живописних та графічних технік.

Пастель – техніка живопису і малювання по шорсткій поверхні паперу і картон. Живопис пастеллю дає картині відчуття повітря та ніжності. У техніці "сухої" пастелі частіше використовують розтушовування, аби створити м'які переходи і ніжність кольору. Колір паперу має велике значення, бо проступає через матеріал, налаштовує на потрібну хвилю настрою, послаблюючи або посилюючи колірні ефекти твору. Пастель відкриває цілий ряд можливостей: знімати та перекрити цілі мальовничі шари, в будь-який час припинити або продовжити

роботу. Пастель поєднує можливості як живопису, так і малюнка, нею і штрихують, і пишуть, як сухим так і мокрим пензлем.

Акварель дуже цікава, тому що вона належить як до живопису, так і до графіки. Одна з найскладніших живописних технік. Головною характеристикою акварелі – є легкість зображення. Але ця якість оманлива, бо акварельний живопис вимагає майстерності та професійності. Існує одна принципова різниця між аквареллю та іншими видами живопису – її прозорість. Акварель – універсальний засіб малювання, оскільки дає можливість відтворювати всі жанри, тому що водна основа дозволяє отримувати унікальні і непередбачувані ефекти.

Гуаш – це щільна і непрозора за текстурою фарба, різновид клейових водорозчинних. Коли гуаш висихає, поверхню, на яку була нанесена, стає оксамитовою і матовою. Ця властивість дозволяє працювати на різних матеріалах, будь то папір або картон, фанера або полотно. Головною відмінною рисою, в порівнянні з аквареллю, є непрозорість. В ході роботи над твором можна додавати якісь зміни, коригувати процес створення. Але це не означає, що її не можна розводити водою до стану прозорості, якраз навпаки. При розведенні водою акварель втрачає яскравість тонів, чого не відбувається з гуашшю. При нанесенні на поверхню фарби занадто щільного шару, отримується небажаний ефект розтріскування барвистого шару аж до його осипання.

Наступною ланкою класифікацій технік образотворчого мистецтва є за технікою виконання. У кожного прийому нанесення фарби на полотно є і мінуси, і плюси. Десь час написання картини відіграє значну роль, а десь пріоритетом буде складно прописаний барвистий шар, деталізація картини.

В арсеналі художника наявна така техніка олійного живопису, як а-ля прима. Особливість цієї техніки полягає в тому що написання

всього полотна повинне відбутися до висихання фарб. Це її основна відмінність від багат шарової техніки, яку вважають класичним варіантом. Цю техніку також можуть ще називати «по сирому», а назва походить від італійського терміну «а ла пріма», що в перекладі означає за один підхід. Головна перевага а-ля пріма – можливість написати полотно дуже швидко, за кілька годин картина може бути готова а може навіть і швидше. Саме через це її полюбили майстри-імпресіоністи, які мають на меті передати на полотні швидкоплинне враження чи яесь явище природи, яке неможливо зафіксувати і писати тижнями.

Багат шаровий живопис – традиційна та найпоширеніша техніка, значна кількість відомих картин написані саме в ній. Технологія малювання полягає в тому, що один шар фарби накладається поверх другого при умові, що попередній пласт повністю сухий. Унікальність техніки полягає в можливості створити «тонкі» сюжети картин, писати картину достатньо довго, зосередившись на кожній частині твору.

Лесування – це метод оптичного змішування, фарби міксуються, коли ми дивимося на них. Верхній шар змінює колір нижнього, не перекриваючи його. Вся суть методу полягає в тому, що відбувається нанесення напівпрозорих шарів фарби один на одного. Внаслідок таких накладень з'являються нові відтінки та відбувається гра фарб, яку складно (а часом і неможливо) домогтися завдяки накладенню непрозорих мазків. Шари лесування внаслідок таких маніпуляцій просвічуються і це робить картину надзвичайно складною у відтінках і ефектах.

Імпастро – це протилежність техніці лесування. Завдяки тому, що накладаються непрозорі густі мазки, попередній шар повністю перекривається. У цій техніці майстер може активно працювати з рел'єфом картини. Фарбу можна наносити як пензлем, так й мастихіном. Техніка дозволяє відчути матеріальність предметів.

Сухий пензлик – живописна і графічна техніка в образотворчому мистецтві, в основі якої лежить використання фарби або соусу, яка розтирається пензлями на папері або полотні. Досить рідкісна манера, в якій автор використовує слабо розведені, дуже густі фарби. Тобто, пишеться практично сухим пензлем. Як правило, при такому розведенні фарби, не виходить працювати з відтінками, але забезпечується більша глибина і насиченість полотна [19].

Отже, техніки образотворчого мистецтва різноманітні і мають свою специфіку. Умовно їх можна розділити на живописні та графічні техніки; за технікою виконання та за матеріалами. До найвідоміших технік живопису відносять: олію, темпера, акрил.. До графічних технік відноситься естамп, до складу якого входять високий, глибокий та плоский друки. Такі техніки як акварель, пастель та гуаш посідають проміжне місце, тому що відносять як до живописних технік, так і до графічних. За технікою виконання виділяють: а-ля прима, імпастро, лесування, багат шаровий живопис, сухий пензлик.

1.2. Особливості поєднання образотворчих технік

Фундаментом для подальшого розвитку нових прийомів є традиційні техніки. Несподівані поєднання у єдиній картині, дозволяють створити ефекти, що є недоступними при застосуванні однієї класичної техніки та відкривають ширші можливості для передачі сюжету, образу та загального настрою твору.

У сучасному мистецтві поєднання образотворчих технік набуває поширення. У наш час, майже всі традиційні види образотворчого мистецтва вже включають в себе ряд прикладів використання інструментарію та матеріалів різної технологічної приналежності, а поєднання класичного живопису та сучасних технологій, дозволяє створити особливі, надзвичайні ефекти. Створення композиції у

змішаній техніці не передбачає певних обмежень, як з точки зору прийомів, так і кількості використовуваних технік – гармонійно поєднані та збалансовані між собою, підпорядковані певному сюжету, настрою та загальному колориту, вони можуть нараховувати від двох класичних технік до п'яти, та більше.

Умовно поєднання образотворчих технік можна поділити на дві основні категорії:

1. Комбінування традиційних живописних та графічних засобів – до цієї категорії можна віднести як поєднання різних за структурою та характеристиками фарб (наприклад поєднання гуаші та акварелі, або олії з акрилом), так і подальше опрацювання живописного зображення за допомогою графічних матеріалів (поєднання акварелі та туші, акварелі та гелевої ручки або олійної пастелі, тощо).

2. Застосування високих технологій в комбінації з класичними методами – категорія, що включає в себе поєднання віддрукованого зображення, створеного методом растрової або векторної графіки, чи трьохвимірного моделювання, з подальшим опрацюванням живописними або графічними матеріалами.

Важливо зазначити, що поєднання образотворчих технік не має однієї чіткої технології, не передбачає жорсткої поетапності, тощо. Залежно від задуму художника, робота може виконуватися у довільній послідовності, переслідуючи мету дійти певного візуального ефекту. Саме через це, комбінування технік можна назвати експериментальним. Поєднання технік у живописі може включати в себе як одночасне застосування різних методик нанесення зображення, так і їх чергування.

Одним із найвідоміших дуетів є поєднання акварелі та гуаші. Подібні за властивостями водорозчинні фарби легко поєднуються між собою та дозволяють створити своєрідний акцент на певних деталях композиції. Густа та насичена гуаш певним чином контрастує з легкою

та напівпрозорою аквареллю, дозволяючи проявити зображуваний предмет як більш щільний, близький та «матеріальний», у той самий час зводячи на «ні» інші, менш важливі деталі роботи.

За таким самим принципом можуть бути поєднані й інші водорозчинні фарби – гуаш та темпера, гуаш та акрил, акрил та акварель. Різні за фактурою, однак подібні за основою, вони здатні створювати чимало цікавих візуальних ефектів, так саме як і поєднані між собою олія та акрил.

На відміну від інших поєднань, одночасне використання олійних та акрилових фарб, все ж, потребує певної поетапності виконання, оскільки ці матеріали є різними за основою та не змішуються одне з одним. У той час, як розчинником для олійних фарб слугує олія, акрил є водорозчинним, що робить процес їх змішення неможливим. Таким чином, у процесі поєднання технік олійного та акрилового живопису, важливо дотримуватися поступовості у виконанні такої роботи. У даному випадку акрил виступає у якості ґрунта або підмальовка – він швидко висихає, що дозволяє перейти до подальшого опрацювання олією вже через короткий проміжок часу. Проте, незважаючи на безперечні переваги такого поєднання, важливо пам'ятати і про наявність певних недоліків, а саме можливого вигорання та втрати насиченості верхнього шару фарб, що відбувається у результаті витягування акриловим підмальовком масла з верхніх шарів.

Ще більш помітні негативні зміни відбуваються у разі нанесення акрилових фарб на олійні – при взаємодії з таким ґрунтом, акрил не лише втрачає насиченість, але і розсихається, через що згодом утворює тріщини у верхньому шарі фарб. Даний ефект важко назвати естетичним, проте певні його якості можуть також бути використані як частина експерименту при роботі зі змішаними техніками живопису.

Окрім вказаних поєднань, можна перерахувати чимало інших, що включають в себе не лише поєднання різноманітних фарб, але і використання елементів оригінальної графіки, декоративно-прикладного мистецтва, тощо.

Так, серед варіантів змішаних технік можна навести наступні:

1. Воскова крейда та акварель – сутність даного поєднання полягає у тому, що акварель не змочує віск, тобто все, що намальовано крейдою, не зафарбовується аквареллю. Цікава за отриманими ефектами та легка за виконанням;

2. Акварель і туш – передбачає графічне опрацювання акварельних заливок за допомогою сухої або вологої туші, що слугує для виділення контурів, детального опрацювання дрібних деталей зображення, передачі світло-тіньових відносин за допомогою штрихування, тощо;

3. Акварель та пастель – у даній техніці аквареллю створюється підмальовок та фон, у той час як пастель використовується для опрацювання контурів та деталей;

4. Акварель та кольорові олівці – є подібною до попередньої техніки з використанням пастельної крейди;

5. Акварель та гелева ручка – техніка, що є подібною до поєднання акварельної фари та туші. Дозволяє позначити надзвичайно тонкі контрастні лінії та контури. Є надзвичайно графічно виразною, через що нерідко використовується для створення ілюстрацій.

Не менш яскравим поєднанням є класичних технік образотворчого мистецтва з нетрадиційними, а саме з аплікацією та колажем.

Аплікація (лат. applicatio – прикладання) – художня техніка, що використовується для створення зображень з наклеєних або нашитих на щось шматочків кольорового паперу, тканини або шкіри. Аплікацію

широко використовують не тільки з метою оформлення, але і у створенні картин, пано, орнаментів тощо [13].

На відміну від аплікацій, колажі включають в себе матеріали, що є суттєво відмінними за кольором, фактурою та об'ємом. Це можуть бути вирізки з газет, фотографій або журналів, шматочки тканини або ниток, фрагменти кераміки, тощо. Колаж є характерним для сюрреалізму, символізму, різних філософських течій та є надзвичайно популярним та використовуваним у сучасному мистецтві. Колаж – прийом, який полягає в наклеюванні на якусь основу матеріалів, які відрізняються від неї кольором та фактурою.

Отже, синтез образотворчих технік надає можливість застосовувати та поєднувати різні матеріали у різних співвідношеннях, отримати несподівані сполучення, розвинути уяву. Техніки живопису є практично невичерпними. Живопис може бути виконаний на будь-якій основі, поєднуватися майже з будь-якими з пластичних мистецтв. Художники поєднують техніки переважно задля отримання різних ефектів або для збільшення швидкості та спрощення роботи.

РОЗДІЛ 2

СПЕЦИФІКА СТВОРЕННЯ ТВОРЧОЇ КОМПОЗИЦІЇ З ПОЄДНАННЯМ ОБРАЗОТВОРЧИХ ТЕХНІК

2.1. Поняття ідеї та концепції твору живопису

Робота над твором починається з ідеї, задуму, а кожна ідея підкріплюється концепцією. Ідея для створення твору може прийти несподівано, або навпаки мати продуманий характер.

Під час пошуків ідей для кваліфікаційної роботи, ми відразу вирішили, що вона розкриватиме актуальні проблеми, які існують в нашому соціумі. Саме через мистецтво існує можливість передати внутрішні переживання та акцентувати увагу на проблему, яку спостерігаєш кожний день.

Багато сучасних художників звертаються до проблем сучасності. Наприклад, польський художник Павло Кучинський в своїх ілюстраціях піднімає гострі соціальні теми, які вже стали сучасною дійсністю. Природно, що своєю колкою іронією роботи привертають увагу громадськості, і це скоріше добре, ніж погано, тому що перебуваючи в навколишній буденності, ми перестаємо звертати увагу на те, що відбувається навколо.

Американський художник Алекс Гросс вже довгий час досліджує сучасний ритм життя і соціальні медіа, вплив яких він відображає в більшості своїх творів. У деяких його картинах згадуються добре відомі бренди, які демонструють сучасні реалії, в той час як в інших творах відбивається одержимість сучасними технологіями, зокрема, соціальними мережами та гаджетами.

Навколо такого різноманіття тем, нашу увагу привернула реклама. У 21 столітті, на хвилі розвитку Інтернету, під час бурхливого розвитку масових засобів інформації реклама стала не тільки невід'ємним елементом глобального ринку, але ще і частиною культури сучасного суспільства, природною частиною середовища людини.

Багато хто схильний думати, що прекрасно обходиться і без неї, однак це не так. З рекламою ми зустрічаємося щодня по дорозі на роботу або в навчальний заклад, магазин, театр, кіно чи здійснюючи культурну екскурсію. Людина живе за її підказками і готовими рецептами. Рекламу вона сприймає і тоді, коли свідомо отримує необхідну їй інформацію, і тоді, коли хоче вийти з інформаційного потоку. Велика кількість реклами затьмарює людину, не здатність розгледіти один одного через нав'язані стандартів або яскравих строкатих наліпок.

Реклама міцно увійшла в наш світ. Саме через таку велику кількість інформації, ми втрачаємо себе і не помічаємо оточуючих. Цю особливість було підкреслено в роботі розміром полотна та композицією. Довге витягнуте за формою полотно, розміром 140*70 см, нагадує стіну. Нестандартним вибором композиції, а саме – відсутність композиційного центру та розташування двох людей з різних боків, створюючи так звану «порожнечу», підкреслюємо прірву між людськими стосунками. В свою чергу, люди зображуються блідими та безликими на тлі яскравих кольорів, бо вони є другорядними персонажами.

Аби звернути увагу на шум, яскравість та строкатість сучасного становища, було обрано змішану техніку, а саме-поєднання техніки колажу з олійним живописом. Щоб розмити межу між глядачем та твором використовуються реальні об'яви, які ми бачимо кожен день, йдучи по вулиці.

Отже, проблеми сучасного світу не залишаються без уваги. Нас зацікавила тема реклами та її негативні сторони, які впливають на індивідуальність людини та відносини. Сьогодні реклама не виконує свою стандартну мету, а бере на себе більше обов'язків ніж має бути. Для підсилення емоційної сторони роботи, використовуються техніки колажу, а саме справжні рекламні об'яви.

2.2. Етапи роботи над творчою композицією

Кожна робота над творчою композицією починається з задуму. Визначившись з ідеєю, перед нами стояло завдання обрати техніку виконання. На початковому етапі ми хотіли обмежитися лише олійним живописом, але використання лише однієї техніки було недостатньо для повного розкриття ідеї. Проаналізувавши задум, було вирішено поєднати класичну техніку образотворчого мистецтва з нетрадиційною, а якою саме технікою — буде вирішено у ході роботи.

Наступним кроком стали композиційні пошуки. Ескізи є першим етапом втілення задуму у реальність. Обрана тема допомогла визначитися з сюжетом, який буде зображено. Одним із засобів виразності є розмір та форма полотна, саме цим ми вирішили підкреслити та акцентувати увагу на проблему між людськими стосунками через велику кількість інформації. Полотно має витягнуту форму, розміром 140*70 см.

Після затвердження розміру формату та ескізу, робота була перенесена на полотно. Перед тим, як безпосередньо почати вести роботу олією, ми робимо ледь помітні лінії конструктивної побудови за допомогою олівця, це допоможе нам правильно розташувати об'єкти.

Олійний живопис багатий на техніки та прийоми. Під час виконання даної роботи використовувалася техніка лесування. Суть її

полягає в тому, що наносяться напівпрозорі шари фарби один на одного. В результаті такого накладення з'являються нові відтінки, створюється гра фарб. Аби досягти бажаного результату, а саме створити ілюзію старої стіни було прокладено три шари різних кольорів. Наступним етапом роботи над тлом є придання йому характерних рис за допомогою графіті. Потім загальними тоновими відносинами прокладаємо фігури персонажів.

В ході роботи було вирішено не просто малювати об'яви, а використати техніку «колаж», приклеюючи справжні рекламу. Суть полягає в наклеюванні на якусь основу матеріалів, які відрізняються від неї кольором та фактурою. Завдяки такому прийому посилюється емоційний аспект твору, підкреслюється значущість реклам та інформації в сучасному світі. На тлі яскравих клаптиків персонажі губляться та стають другорядними компонентами твору.

Для остаточного вирішення гармонійної кольорової гама між яскравими елементами, а саме об'яв та одягу персонажів, були використані графічний редактор. Поєднання високих технологій та класичних технік поширює спектр можливостей художника та помітно економить час і споживання ресурсів. В результаті було отримано декілька варіантів серед яких було обрано найвдаліший.

На фінальному етапі проводиться деталізація та пошук реальних рекламних об'яв, які гармонійно вписуються в композицію твору. Слід нагадати, що персонажі залишаються на етапі узагальнення, без деталізації, тому що це вдало вписується в концепцію твору.

Проаналізувавши усі етапи роботи можна зробити наступні висновки. Кожен крок під час виконання творчої композиції має бути продуманим та зваженим. Потрібно звертати увагу на деталі та правильно розставити акценти, бо саме вони формують та демонструють задум.

ВИСНОВКИ

Техніки образотворчого мистецтва різноманітні і мають свою специфіку. Умовно їх можна розділити на живописні та графічні техніки; за технікою виконання та за матеріалами. До найвідоміших технік живопису відносять: олію, темпера, акрил. До графічних технік відноситься естамп, до складу якого входять високий, глибокий та плоский друки. Такі техніки як акварель, пастель та гуаш посідають проміжне місце, тому що відносять як до живописних технік, так і до графічних. За технікою виконання виділяють: а-ля прима, імпастро, лесування, багат шаровий живопис, сухий пензлик.

Синтез образотворчих технік надає можливість застосовувати та поєднувати різні матеріали у різних співвідношеннях, отримати несподівані сполучення, розвинути уяву. Техніки живопису є практично невичерпними. Живопис може бути виконаний на будь-якій основі, поєднуватися майже з будь-якими з пластичних мистецтв. Художники поєднують техніки переважно задля отримання різноманітних ефектів або для збільшення швидкості та спрощення роботи.

Під час пошуків ідей для кваліфікаційної роботи, було вирішено обрати тему, яка розкриває соціальні проблеми сучасності. Нашу увагу привернула тема реклами та її негативні сторони, які впливають на індивідуальність людини та стосунки. Для підсилення емоційної сторони роботи, традиційна техніка живопису поєднана з нетрадиційною технікою – колаж, а саме – використання справжніх рекламних об'єктів.

Робота над творчою композицією складається з таких етапів:

- вибір теми та техніки виконання роботи;
- композиційні пошуки та вибір формату;

- перенесення ескізу на полотно, розміщення основних елементів і конструктивна побудова;
- робота олійними фарбами з використанням техніки лесування;
- підбір гармонійної кольорової гами з використанням графічних редакторів;
- пошук об'яв за вибраною кольоровою гамою, наклеювання на полотно;
- опрацювання всіх деталей.

У процесі роботи над творчою композицією було отримано безліч корисної інформації, що стосується прийомів і технік живопису. Отримані знання допомогли досягти бажаних результатів та створити творчу роботу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альберті Л. Б. Три книги про живопис / Л. Б. Альберті. – М., 2002. – 304 с.
2. Батталіні Т. Техніка живопису / Т. Батталіні. – М.: Эксмо, 2003. – 128 с.
3. Беда Г.В. Живопись и ее изобразительные средства: Учеб. пособие для студентов худ.-граф. фак. пед. ин-тов / Г. В. Беда. – М.: Просвещение, 1977. – 186 с.
4. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок, живопись, композиция / Г. В. Беда. – 2-е изд., перераб. И доп.- М.: Просвещение, 1891. – 239 с.
5. Беляева С. Е. Спецрисунок и художественная графика / С. Е. Беляева, Е. А. Розанов. – М.: Академия, 2006. – 232 с.
6. Віппер Б. Введення в історичне вивчення мистецтва / Б. Віппер. – М., 2002. – 332 с.
7. Вибер Ж. Ж. Живопись и ее средства / Ж. Ж. Вибер. – М.: Изд. Акад. художеств СССР, 1961. – 232 с.
8. Високий друк [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://easy-code.com.ua/2014/07/visokij-druk/> .
9. Ковальов В. В. Золотий перетин в живопису: Учб. Посібник / В. В. Ковальов. - К .: Вища шк. Головне видав-во, 1989. - 143 с.
- 10.Лентовский А.М. Технология живописных материалов / А. М. Лентовский. –М.: Искусство, 1949. – 218 с.
- 11.Лепікаш В. В. Живопис / В. В. Лепікаш. – М., 2001. – 202 с.
- 12.Латка В. Алла прима, многослойная техника, лессировка и другие техники масляной живописи [Електронний ресурс] / В. Латка. – 2016. – Режим доступу до ресурсу:

<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/soilscience/korisni-materiali/iak-pravilno-oformiti-spisok-literaturi-do-naukovoyi-roboti>.

13. Мемарне М. Д. Техніка аплікації: від народного мистецтва до сучасного дизайну [Електронний ресурс] / М. Д. Мемарне. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: [file:///C:/Users/Asus/Downloads/158292-345723-1-SM%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Asus/Downloads/158292-345723-1-SM%20(2).pdf).
14. Моисеева Н. О. Реклама и проблема ценностных ориентаций общества [Електронний ресурс] / Н. О. Моисеева. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/reklama-i-problema-tsennostnyh-orientatsiy-obschestva/viewer>.
15. Назаров, А. К. Основные способы акварельной живописи / А. К. Назаров. – Москва : Орбита-М, 2005. – 62 с.
16. Орлова Т. Художній образ // Філософський енциклопедичний словник / Т. Орлова. – К., 2002. – 742 с.
17. Смирнов Г.Б. Рисунок и живопись. / Г.Б. Смирнов. – М.: «Просвещение», 1975. - 39с.
18. Стародуб К. І., Євдокімова Н. А. Малюнок і живопис: від реалістичного зображення до умовно-стилізованому / К. І. Стародуб, Н.А. Євдокімова. – М., 2009. – 190 с.
19. Столяров, И. М. Акварель : материалы и способы письма / И. М. Столяров. – Минск : Высш. шк., 1980. – 112 с.
20. Техники изобразительного искусства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://myza.com.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=140:техники-изобразительного-искусства&Itemid=30.
21. Штанічева Н. С. Живопис: навч. посібник для вузів / Н. С. Штанічева, В. І. Денисенк. – М.: Просвещение, 2009. – 153 с.